

Ratolest'

ČÍSLO 1

ROČNÍK XIII.

JÚN 2021

MILÍ ČITATELIA RATOLESTI!

O akom povolani ste snivali, keď ste boli deti? Mnohé dievčatá sa videli ako učiteľky, speváčky, herečky, lekárkyni alebo zdravotné sestričky. Chlapci zasa túžili stať sa policajtm, hasičmi, smetiarmi, úspešnými športovcami či kozmonautmi. Niektorým z nás sa sny splnili, iným nie. Do skafandra, hoci nie do toho astronautského, sa počas uplynulých mesiacov obliekal aj náš pán farár Róbert. Chrániac sa tak pred koronavírusom slúžil pacientom v nemocnici vo Vyšných Hágoch počas zúriacej druhej vlny pandémie. Omnoho viac sa dočítate v rozhovore s ním na str. 4-5.

Pán kaplán Anton nám na strane 11 ponúka zamyslenie nad životom svätého Jozefa: „Ženich Panny Márie, ticho nás učíš, že kto vkladá svoje ľudské záležitosti do Božích rúk, do tých svojich dostane Božie dary.“ Nezabúdajme sa modliť. Čo takto využiť čas dovolenky v Tatrách na začatie modlitby Novény

k Panne Márii, či k niektorému svätému?

V uplynulom období sa krásneho životného jubilea dožila naša farnička Elenka Dolinková staršia. Pri tej príležitosti sme ju z redakcie oslovili s prosbou podeliť sa s vami, našimi čitateľmi, o niektoré svoje postrehy. Sme radi, že výzvu prijala. Veľa zaujímavých myšlienok nám prináša na stranách 8 a 9. Oslávenkyni vyprosujeme veľa Božích milostí.

Drahí naši čitatelia, obyvatelia a návštevníci Tatier. Dúfame, že počas leta načerpáte v najmenších svetových veľhorách veľa fyzických a duševných síl do ďalšieho obdobia. Budeme radi, ak duchovne pookrežete aj pri čítaní najnovšej Ratolesti, ktorú práve držíte v rukách.

Svätý Tomáš Akvinský nám zanechal nadčasovú modlitbu: „Pane, daj mi pokojnú myseľ, aby som prijal veci, ktoré nedokážeme zmeniť. Daj mi silu zmeniť to, čo môžem zmeniť. A daj mi múdrosť, aby som dokázal rozlíšiť jedno od druhého.“

Požehnaný čas vám praje Martin Mistrík spolu s redakčným tímom.

Počul som veľa diskusií, či bolo dobré, že kostoly boli počas korony na čas zavreté. Väčšina kresťanov to považuje za nesprávne rozhodnutie vlády a biskupov. Vraj to prinieslo veľmi zlé ovocie, je to duchovná strata, vraj si mnohí odvykli chodiť do kostola, atď... Zaujali ma však slová, ktoré napísala jedna moja známa:

„Pred korunou sme si mysleli, že všetko stojí na kostole. Kostol sa mal postarať o našu spásu, o našu vieru. Mal naučiť naše deti veriť a praktizovať vieru. Doma sme sa príliš nemodlili, skôr len výnimočne. S deťmi sme o viere hovorili ešte zriedkavejšie. Dnes to vidím tak, že sa naša vieru obmedzovala len na priestor kostola a na čas strávený v ňom.“

Dočasné zatvorenie kostolov však vieru prenieslo k nám domov, k nášmu spoločnému stolu. Dnes sa už doma denne modlíme ruženec, rozprávame sa o viere a spoločne prechádzame každodennými katechézami. Naučili sme sa žiť vieru viac samostatne a s vedomím zodpovednosti...“

Priznám sa, tento názor mojej známej ma zaujal a veľa som nad ním premýšľal. A páči sa mi podstatne viac, ako to

bedákanie a sťažovanie sa, ako nás nemožnosť každodenného svätého prijímania priviedla takmer do duchovného krachu, náboženského rozvratu a príklonu k satanizmu (preháňam, samozrejme). Nevie, ako uplynulé obdobie prežívali mnohé iné rodiny, ktoré nepoznám. Ak je takýchto pozitívnych skúseností viac, ako len tých pár, o ktorých viem, tak dočasné zatvorenie kostolov musím považovať za súčasť tajomných Božích plánov.

Božia prozreteľnosť, tak sa tomu tuším hovorí.

Ako vidím u nás - v Tatrách, drvivá väčšina ľudí sa do kostolov vrátila. Takže si myslím, že až také zlé to nebude. Preto sa skôr prikláňam k teórii nevyspytateľných Božích ciest, ktorými Pán oživuje našu vieru a prebúdza ju z letargie, robí ju uvedomelou a premyslenou. Len tak o ňu budeme vládvať bojovať-o jej prežitie v našich srdciach a životoch pri tlakoch zo strany sveta, tlakoch mentalitý duchovnej prázdnoty bez Boha, maximálne s nejakými úbohými „náhradami“ v podobe ezoteriky. Lebo pri pohodlnej mechanickej rutine „chodenia do kostola“ by sme si ani nevšimli, ako našu vieru strácame...“

Marek Ondra, kaplán

SUMÁR DIANIA

» Zákaz verejných bohoslužieb

Od 1. januára 2021 boli pre zhoršujúcu sa epidemiologickú situáciu pozastavené verejné slávenia bohoslužieb. Kňazi mohli sláviť v chrámoch súkromné bohoslužby bez účasti veriacich, iba s nevyhnutnou asistenciou. Boli sme teda odkázaní na sledovanie svätých omší prostredníctvom médií. Našťastie chrámy mohli byť otvorené, čo niektorí naši farníci s obľubou využívali pre súkromnú modlitbu.

Slávenie bohoslužieb je povolené od pondelka 19. apríla 2021, a to za podmienky dodržiavania hygienických nariadení a limitovaného počtu veriacich v chráme (1 osoba na 15 m², do počtu zúčastnených sa nezapočítavajú deti do 10 rokov v sprievode dospelého osoby).

Postupne sa situácia, vďaka Bohu, zlepšovala-opatrenia sa uvoľňovali v súlade s Covid automatom platným pre náš okres, a tak čoraz viac veriacich môže byť účastných na svätých omšiach v našich kostoloch.

» Modlitba svätého ruženca za zdravie

Každý večer o 20:00 sa veriaci mnohých farností na Slovensku modlia za zastavenie pandémie a uzdravenie pre chorých. Aj v našej farnosti kňazi pozývali a pozývajú naďalej nás všetkých pripojiť sa v stanovenom čase vo svojich domovoch ku spoločnej

modlitbe posvätného ruženca. Vždy po jej skončení kňazi žehnajú našu farnosť Eucharistiou.

» Sväté omše pre deti

S povolením verejných bohoslužieb sa obnovili aj pravidelné piatkové sväté omše pre deti a pokračovať môže aj príprava deviatich detí na slávnosť prvého svätého prijímania.

Ďalšie info si môžete prečítať na str. 14.

» Sviatok Božieho Tela

Každoročne, vo štvrtok, po sviatku Najsvätejšej Trojice slávi Katolícka cirkev Sviatok Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi (Božie Telo). Tento prikázaný sviatok je oslavou daru Eucharistie a úcty k Spasiteľovi skutočne prítomnému pod spôsobom chleba a vína vo Sviatosti Oltárnej. Tento sviatok, ľudovo nazývaný Božie Telo, odpradáva sprevádza tradícia procesií.

Krátke procesie sa uskutočnili aj v našej farnosti, a to vo štvrtok 3. júna 2021 po večerných svätých omšiach v Novom Smokovci a v Tatranskej Lomnici. Procesia, čiže putovanie s Eucharistiou, symbolicky vyjadruje naše pozemské putovanie, náš život s Kristom, a zároveň je verejným vyjadrením viery v prítomnosť Krista v Eucharistii.

Peter Dziak

ŠEŠŤ MESIACOV S COVIDOM-19 OČAMI PÁNA FARÁRA

Druhá vlna pandémie covidu udrela začiatkom tohto roka na našu krajinu nebyvalou silou. Nemocnice pod náporom pacientov praskali vo švíkoch. Do prvej línie bojovníkov proti koronavírusu sa okrem zdravotníkov postavili aj kňazi. Tatranský pán farár Róbert Tokár je jedným z nich. V rozhovore nám priblížil svoju viac než pol roka trvajúcu službu pri pacientoch v hágovskej nemocnici. „Pandémia koronavírusu prevrátila mnohým ľuďom rebríček hodnôt úplne naruby. Zrazu vidíme, ako sa z vecí, ktorým sme prikladali dôležitosť, stávajú úplné prkotiny;“ všimol si počas pôsobenia medzi nakazenými.

» **Počas uplynulých Vianoc bolo v kostoloch množstvo ľudí. Avšak od januára štát pristúpil k tvrdému lockdownu aj k zákazu svätých omši. Ako zvládali obdobie druhej vlny pandémie kňazi a veriaci tatranskej farnosti?**

Naša viera je postavená na spoločenstve. Ani Ježiš nechodil sám. Učeníkov posielal po dvoch a tí vytvárali malé komunity, ktoré žili svoju vieru. Absencia vzájomného kontaktu pôsobí negatívne – z človeka sa môže stať asociál bez štipky ľudskosti...

Najskôr prišlo rozčarovanie zo zákazu bohoslužieb. Čo nám najväčšmi bralo dych, bolo práve znemožnenie stretávania sa. Nebojím sa, že by cirkev zostala bez kňazov a svätých omší, hoci Eucharistia je najväčší poklad viery. Bojím sa o základné bunky cirkvi – o rodiny. Čas lockdownu nás napokon doviedol k intenzívnejšej modlitbe. Keď na človeka doľahne choroba – ako v tomto prípade covid-skúša i nemožné. Zrazu všetko zlyháva, uvedomuje si svoju bezmocnosť a až vtedy dokáže povedať: „Pane Bože, Ty teraz konaj, mne už nezostalo nič okrem teba.“ Mám dojem, že toto Božie pôsobenie sme ako cirkev na Slovensku potrebovali zažiť.

» **Nie všetci však dokázali prijať nastolené opatrenia...**

Kňazi musia byť zjednotení so svojimi biskupmi. Myslím si, že tí to mali veľmi ťažké. Museli urobiť závažné rozhodnutia. Boli v situácii, ktorú sme ešte nikdy nezažili. Plným právom od nás očakávali, že budeme stáť pri nich. Kľúčové je ťahať za jeden povraz. Bola to skúška našej jednoty a akceptácie tých, ktorí nesú zodpovednosť – tak zo strany štátu, ako aj cirkvi.

» **Pán farár, máte nejakú osobnú skúsenosť s ochorením covid-19?**

Bol som pri svojom bráchovi, keď prekonával koronavírus. Z hľadiska neskoršieho vývinu udalostí mi veľmi pomohlo, že som s ním prežil karanténu. Napokon aj skončil v nemocnici, mne sa však nákaza vyhla. Sú len dve možné vysvetlenia: buď ma má Pán Boh veľmi rád, alebo keď covid prišiel k mojim prefačeným plúciam, zistil, že tu ho dakto predbehol a už niet čo devastovať (smiech). Brácho sa, vďaka Bohu, z ochorenia vyliečil, aj keď následky pociťuje doteraz.

» **Vaša starostlivosť o covidových pacientov sa pri bratovi ani zďaleka neskončila, však?**

Už počas prvej vlny pandémie sa diskutovalo o nutnosti kňaza v špecializovanom ústave vo Vyšných Hágoch. Počas druhej vlny z biskupského úradu vzišla automaticky iniciatíva: pri pacientoch musí byť kňaz! Hľadali kňazov ochotných ísť do covidových nemocníc. Každý uvažoval nad tým, že sa treba postarať o ľudí, byť prítomný nielen pre našich veriacich. Dovtedy sa v ústave kňazi striedali. Keď sa Hág stali covidovou nemocnicou, zrušili

sa sväté omše v kaplnke a zostali len v kinosále. Zároveň sme takmer prestali chodiť po oddeleniach. Iba k súrnym prípadom, keď bol niekto vo vážnom stave.

» **Na smokoveckej fare pôsobíte viacerí a bolo treba rozhodnúť, kto pôjde slúžiť do covidovej nemocnice. Volba napokon padla na vás. Za akých okolností k tomu došlo?**

Pôvodne som sa nahlásil ako náhradník. Viete, kaplánov je veľa a všetky fary sú obsadené. Kým sa kapláni dostanú za farárov, nejaký čas to trvá. Keby sa stalo, že vo farnosti Vysoké Tatry sa uprázdni miesto farára, viete koľko ľudí poteším? V diecéze by žiadna škoda nebola (smiech).

Ale vážne-tam boli jasne rozdané karty-žiaden kaplán z objektívnych zdravotných dôvodov nemohol riskovať prípadnú nákazu vírusom, aj keď ochota bola. Napríklad, jeden sa stará o svojich nie najmladších rodičov a priniesť im covid by znamenalo rovno ich pochovať. Tak som zostal ja, vyzerá to, že som na fare najzdravší (smiech). Čo sa týka starostlivosti o pacientov, mal som najväčšie skúsenosti z nás všetkých, aj ako ošetrovateľ, hoci vyštudované to nemám. Svätý Don Bosco posielal počas moru v Turíne svojich chlapcov, dal im medailónček Panny Márie a ani jeden sa nenakazil. To je pozícia naše viery. Keď je niekto v neľahkej situácii, ide o môjho blížneho. Tam treba pomôcť. Hoci, pamätám si, že keď som išiel prvýkrát na covidové oddelenie dolu nemocničnými schodmi, mal som strach.

» **Ako dlho ste pôsobili v špecializovanom ústave na pozícii „covidového“ duchovného? V čom spočívalo vaše poslanie?**

Služba trvala od konca novembra do začiatku mája. Ľudí bolo treba najmä povzbudiť-veriacim vyslúžiť sviatosti, byť pri nich a rozprávať sa s nimi. Pacienti bývali z pochopiteľných dôvodov dosť často samotní na izbách. Byť sám na izbe s neznámym ochorením a s vážnym priebehom (mnohokrát v horúčkach, vysilený a lapajúci po vzduchu), to nie je ľahké ani pre zdravého a psychicky odolného človeka. Obyčajný rozhovor padne tým ľuďom vhod. Pacienti aj personál nemocnice-všetci potrebujú počuť slová povzbudenie a nádeje – nebojte sa, nie ste sami. Ošetrovatelia robili obrovskú prácu, klobúk dolu pred všetkými zdravotníkmi. Ponúkal som sa im aj s možnosťou rozniešť stravu a podobne, skrátka, že som k dispozícii. „Pán farár, vy robte svoju robotu, my na ňu nemáme kedy. My sme radi, že ste s tými ľuďmi,“ bola ich odpoveď.

» **Skúste nám priblížiť váš bežný deň za bránou nemocnice.**

Služba začínala okolo tretej poobede dvakrát v týždni-v pondelok a vo štvrtok. Pre pacientov to bol najvhodnejší čas. Najskôr som išiel na ARO. Počas vrcholiacej pandémie bolo na oddelení hospitalizovaných asi 25 ľudí, na ARE 6. Oblečiete sa do mundúru aj sám, ale vyzliecť sa bez pomoci nedokážete. Maximálne som bol v „skafandri“ päť hodín vkuse. Potrebujete niekoho, aby vás dezinfikoval. Pomáhal som ošetrovateľovi, dezinfikoval ho tekutým rozprašovačom po použití overalu. Spredu na jeho tričku vidím mokrú machuľu. „Prepáčte, asi som vás obliaľ dezinfekciou.“ On sa zasmial, otočil sa a na chrbte ešte väčšia machuľa. Bol do nitky premočený, to tričko sa dalo od potu žmýkať. V tých najhorších časoch chodili len do roboty, domov sa vyspať, a zase do roboty. Mám obrovskú úctu pred všetkými

Pracovníci Covidového oddelenia Vyšné Hágy aj s pánom riaditeľom Poráčom a pánom primárom Solovičom v kostole v Novom Smokovci po modlitbe za všetkých zosnulých pacientov covidového oddelenia

tými ľuďmi za to, čo tam odvedli. Zdravotníci to mali oveľa namáhavejšie, ja sa skôr hanbím za seba popri nich.

» **Našli ste si spôsob, ako najlepšie zresetovať?**

Neviem odpovedať, nejaký som to neriešil. Ale cez lockdown sme sa viac modlili. Veľmi fajn bol kontakt so zdravotníkmi. Vytvorila sa skvelá partia. Každý so svojou povahou, ale zlatí ľudia-tam bola stále sranda. Nám bolo spolu jednoducho dobre. Ja som sa na nich tešil, na každého jedného z nich.

» **Ako to vyzeralo počas vašej občasnej neprítomnosti na fare?**

Páni kapláni boli zlatí. Dopredu rátili s tým, že idem na covidové oddelenie a všetky ostatné povinnosti si rozdelili medzi sebou. Lockdown bol pre nás na fare časom stíšenia. Páni kapláni sa živo zaujímali, čo som v ten-ktorý deň v špitáli zažil. Ak sa dalo, zreferoval som im o udalostiach zo služby. Keď videli, že mám toho dosť, pýtali sa, ako mi pomôcť. Bolo to od nich milé a ľudské.

» **Spomeniete si na nejaký konkrétny príbeh z nemocnice, ktorý vám utkvel v pamäti?**

Často sa stalo, že viac tí ľudia povzbudili mňa, ako ja ich. Jedna pani sa dostala do Vyšných Hágov odniekiaľ z juhu Slovenska. Cestu si už ani nepamätala, lebo sa dusila a bola viac-menej v bezvedomí. Verila v Boha, ale nevyznávala veľmi svoju vieru. Keď bola z najhoršieho vonku, zrazu mi hovorí: „Pán farár, ja budem žiť ináč, ja som zle žila.“ V tej extrémnej situácii zažila úplne iný pohľad na svet. Zrazu vidíme, ako sa z vecí, ktorým sme prikladali dôležitosť, stávajú úplné prkotiny. Iný prípad – veľmi pekné slová jedného pána: „Kašlem na robotu, ja chcem byť so svojou ženou.“ Nebol odcestovaný kvôli práci, len bol vorkoholik. Prácu postavil pred svoju manželku, ale uvedomil si, že nebyť nej, už tu nemusel byť. Ona sa oňho starala. Zrazu vidíte, že Pán Boh pôsobí. To je situácia, ktorá človekom zatrasie. Náhle si uvedomí, že stojí zoči-voči smrti. Pacient, ktorý tam prišiel, sa snažil bojovať, že ja to predsa dám, ale zrazu sa to lámalo a zistil, že nech bojuje ako chce, toto absolútne nie je v jeho rukách.

» **Vaša úloha spočívala predovšetkým vo vysluhovaní sviatostí?**

Akonáhle prišiel niekto nový, tak som sa pýtal akého je vierovyznania. Keď katolík, automaticky som zisťoval, či má pomazanie nemocných. Ak povedal nie, vysvetlil som, že je to veľká posila v chorobe a chvíľa, kedy je Ježiš s ním v jeho

utrpení a rozumie mu, lebo ho sám zažil. Boh je v tomto utrpení s človekom, nikto nie je sám. Pôsobí to nielen na zdravie tela, ale primárne na zdravie duše. Každému, kto bol katolík a neodmietal, bola pri prvom kontakte vyslúžená sviatosť pomazania nemocných. Keď sa človeku zdravotný stav radikálne zhoršoval a vyzeralo to, že nemusí prežiť, je možné podať sviatosť aj opakovane. Odmietlo veľmi málo ľudí. Dôvody pozná len Pán Boh. Niekto sa mohol báť toho, že to bude jeho posledné pomazanie... Rozdával som im sväté prijímanie. Nevýhoda bola tá, že vždy išlo iba o odhad, koľko asi ľudí pôjde na sväté prijímanie, a teda koľko hostií treba zobrať z kostola. Z dôvodu prísnych hygienických opatrení ich nebolo možné vyniesť von.

» **Boli ste k dispozícii aj pre rodinných príslušníkov hospitalizovaných?**

Niekedy ma kontaktovali príbuzní pacientov, pýtali sa na svojich blízkych. K zdravotnému stavu mi neprináležalo sa vyjadrovať. V konečnom dôsledku, niekedy ubehla iba hodina, a ich zdravotný stav sa radikálne zmenil. Mohol som ale povedať, ako sa ten človek subjektívne cíti a ako to prežíva. Snažil som sa povzbudiť k vytrvalosti a modlitbe, lebo niektorých postavila na nohy len modlitba. Komunikoval som s rodinou jednej milej babičky. Ona išla do neba s úsmevom. Spokojne prijala prechod do večnosti.

» **Ako by ste zhrnuli svoje pôsobenie vo Vyšných Hágoch?**

Mám pred očami tváre ľudí, ktorých som stretával. Boli pre mňa povzbudením, ako dokázali niesť svoje utrpenie s nádejou, pokojom a vyrovnanosťou. Mnohokrát sme sa potešili, keď sme sa znova uvideli. Niektorí pacienti poslali ďakovný mail personálu, čo bolo od nich pekné. Covidové oddelenie mal na starosti pán primár Solovič. Lekári, sestričky, ošetrovatelia tam dávajú srdce. O ich profesionalite, ale najmä ľudskosti svedčí to, že úmrtnosť na Hágoch patrí k najnižším na Slovensku. To nie je práca, ale poslanie. Neraz sa mi stalo, že pacienti, ktorí prešli viac nemocníc, hodnotili Hág ako ústav, kde ešte stále funguje ľudskosť a prístup, ktorý vníma pacienta ako človeka, nie ako číslo. To je zásluha tamojších lekárov, zdravotníkov, ošetrovateľov, ale aj všetkých zamestnancov a vedenia ústavu. Často som odtiaľ odchádzal povzbudený. Neviem, či by som ja dokázal tak niesť svoj kríž, ako mnohí pacienti. To boli často jednoduchí ľudia s mnohými inými chorobami. S pokorou dokázali niesť svoj kríž. Jedna pani bola pri svojom manželovi do jeho posledného výdychu. Pre ňu to muselo byť ťažké, ale on nemohol krajšie zomrieť. Nádherný manželský pár.

Rodina z pohľadu Amoris laetitia – „Radosť lásky“

Svätý otec František vyhlásil 19. marca 2021 na slávnosť svätého Jozefa Osobitný rok rodiny. Potrvá do júna 2022, kedy sa bude konať Svetové stretnutie rodín v Ríme. Rok rodiny nesie podnázov „Amoris laetitia“, čo v preklade znamená „Radosť lásky“. Je to názov dokumentu (posynodálnej apoštolskej exhortácie), ktorý vydal pápež František presne pred piatimi rokmi. Svätý Otec si výslovne žiada, aby päť rokov po zverejnení sme tento dokument opäť vzali do ruky, starostlivo ho čítali a uvažovali o ňom.

Cieľom tohto dokumentu je osloviť každú rodinu na celom svete prostredníctvom niekoľkých duchovných, pastoračných a kultúrnych návrhov, ktoré možno uskutočniť vo farnostiach, diecézach, na univerzitách, v cirkevných hnutiach a rodinných združeniach.

Pandemická skúsenosť zdôraznila ústrednú úlohu rodiny ako domácej cirkvi a dôležitosť komunitných väzieb medzi rodinami. Takéto väzby robia z Cirkvi autentickú „rodinu rodín“ (AL 87). Rodina si zaslúži rok osláv, aby sa zvýraznilo prvoradáce miesto v pastoračnej starostlivosti Cirkvi o rodinu.

» Tri aspekty obnovy rodiny

Pápež František nás vyzýva k pastoračnej obnove. A toto platí pre pastoračnú rodinu: „Prvým aspektom tejto pastoračnej obnovy, ktorý by som chcel zdôrazniť, je nevyhnutnosť väčšej spolupráce. (...) Mnoho sa toho už urobilo a aj sa robí pre rodiny, nezačíname od nuly. Všetka táto práca a tieto skúsenosti by mohli byť príkladom a inšpiráciou pre druhých, avšak sú ešte málo známe a málo sa s nimi delíme.“

„Druhým aspektom tejto pastoračnej obnovy je zmena mentality. (...) Treba prejsť od uvažovania o rodinách čisto ako o adresátovi pastoračie k tomu, že o nich budeme premýšľať ako o „subjekte“ pastoračie. (...) Nezriedka... sú jednou „živou katechézou“. Veď je mnoho rodín, ktoré prežívajú svoju vieru a svoje povolanie k manželstvu a rodine príkladným spôsobom. A je veľmi povzbudivé vidieť, ako sa nevzdávajú a čelia ťažkostiam života s hlbokou radosťou – tou radosťou, ktorá sa nachádza v „srdci“ sviatosti manželstva a ktorá živí celý život manželov a osôb, ktoré s nimi žijú.“

„Tretím aspektom tejto pastoračnej obnovy je formácia formátorov... počínajúc budúcimi duchovnými pastiermi – už od čias seminára. (...) Čo sa týka duchovných pastierov, môžeme povedať, že je toho mnoho, čo môžu „dať“ rodinám, no ešte viac je toho, čo od nich môžu „prijat“.“

Milí manželka a rodiny v našej farnosti, ponúkam vám krátke zamyslenie na každý deň v týždni z tohto dokumentu pre budovanie Vášho manželstva a rodiny:

» Pondelok: Nehľadaj svoju vôľu a šťastie, ale buď darom!

Problém v rodinách vzniká, keď chceme, aby vzťahy boli idylické alebo osoby dokonalé, alebo keď sa postavíme do stredu a očakávame, že sa splní naša vôľa. V rodinnom živote nemôže platiť logika nadvlády jedných nad druhými alebo logika súťaženia, aby sa ukázalo, kto je inteligentnejší či silnejší, pretože takáto logika vedie k popretiu lásky. Aj pre rodinu platí toto odporúčanie: „Všetci sa navzájom zaodejte

pokorou, lebo Boh pyšným odporuje, ale pokorným dáva milosť.“ (1 Pt 5,5)

» Utorok: Ak skutočne miluješ, správaš sa priateľsky!

Láska sa nechová grobiansky, nekoná nezdvorilo, nie je hrubá v správaní. Jej spôsoby, slová a gestá sú príjemné, nie príkre či strohé. Prieči sa jej pôsobiť druhým utrpenie.

» Streda: Miluj obetavo, nie egoisticky!

Aby sme mohli milovať druhých, musíme najskôr milovať seba samých. Hymnus na lásku však tvrdí, že láska „nie je sebecká“, alebo že „nehľadá svoje vlastné záujmy“.

Určitú prioritu lásky k sebe samým je možné chápať, ale len ako psychologickú podmienku: takže kto nedokáže milovať seba samého, má ťažkosť milovať druhých. „Kto nepraje sám sebe, ku komu bude lepší? [...] Niet horšieho od toho, kto sám sebe závidí.“ (Sir 14,5-6)

» Štvrtok: Uvedom si, že v tvojej rodine má byť Kristus na prvom mieste!

Životný priestor rodiny sa má premeniť na domácu cirkev, domáci chrám, na sídlo Eucharistie, prítomnosti Krista sediaceho pri tom istom stole.

„Stojím pri dverách a klopem. Kto počúvne môj hlas a otvorí dvere, k tomu vojdem a budem s ním večerať a on so mnou.“ (3,20) Tak sa zobrazuje dom, ktorý vo svojom vnútri ukrýva Božiu prítomnosť, spoločnú modlitbu, a teda aj požehnanie Pána.

» Piatok: Staň sa svätým v tvojom manželstve, v tvojej rodine!

Žiješ v manželstve? Staň sa svätým láskou a starostlivosťou o svojho manžela či manželku, tak, ako sa Kristus zachoval voči Cirkvi. Všade tam, kde pracuješ, sa môžeš stať svätým. Boh ti dá milosť stať sa svätým.

Si rodič? Staň sa svätým tak, že budeš s chuťou učiť svoje deti poznávať a nasledovať Ježiša. Jasné, že si to vyžaduje veľkú trpezlivosť. Byť dobrým rodičom, dobrou matkou, to si vyžaduje veľa trpezlivosti, a vďaka tejto trpezlivosti dôjdeme ku svätosti, cvičením sa v trpezlivosti.

Naozaj každý životný stav privádza ku svätosti, vždy! Doma, na ceste, v práci, v kostole, v tej chvíli a v tom životnom stave, v ktorom sa nachádzaš, je otvorená cesta k svätosti. Sám Boh je ten, kto ti dáva milosť. A jediný, čo Pán žiada, je to, aby sme boli v spoločenstve s ním a slúžili bratom.

» Sobota: Pracuj každý deň na svojom manželstve a rodine!

Keď nás Pán povoláva ku svätosti, nevolá nás k niečomu ťaživému, smutnému...

Je to celkom inak! Je to pozvanie zdieľať s ním jeho radosť, žiť s radosťou a radosť obetovať každú chvíľu nášho života a tak z neho vytvárať dar lásky pre ľudí okolo nás. Ak tomuto porozumieme, všetko sa zmení a dostane nádherný nový zmysel-zmysel denne začínať od malých vecí.

» Nedela: Hľadaj, čo môžeš urobiť pre druhého!

Princíp duchovného realizmu má za následok, že manželský partner si nenárokujú, aby druhý plne uspokojoval jeho potreby. Je nevyhnutné, aby duchovné napredovanie každému človeku pomohlo „stratiť ilúzie“ o druhom, a prestať očakávať od danej osoby to, čo je vlastne jedine Božej lásky. To si vyžaduje vnútorné zriekanie sa.

Podľa Amoris Laetitia spracoval Pavol Garbiar, kaplán

O svätom prijímaní na ruku

Asi každý z nás pozná niekoho, kto sa pohoršuje nad novým spôsobom prijímania Eucharistie, ktorý sa v našich končinách nedávno objavil – na ruku.

Na internete môžeme nájsť mnoho pseudoodborných článkov a precitlivých výlevov o tom, aké je to znesvätenie Pánovho Tela, ako to sám diabol naračil a nahovoril našim biskupom, ako Ježiš trpí najrôznejšími bolesťami, keď nám kňaz kladie hostiu na ruku, ako sa Cirkev odvrátila od Krista, akí sú všetci biskupi aj s pápežom slobodomurári a satanisti... Ani sa všetky tie pomätenosti nedajú vymenovať. Skúsime si preto v pár bodoch prax podávania svätého prijímania na ruku vysvetliť:

1. V skutočnosti prijímanie Eucharistie na ruku nie je žiadna novinka, práve naopak! Je to pôvodný spôsob, ktorý sa v západnej Cirkvi praktizoval viac ako dvanásť storočí, a to od čias prvotnej Cirkvi, ako o tom svedčia historické záznamy. Sväté prijímanie, ako ho kňaz vkladá pri svätej omši priamo do úst, sa objavilo až v 12. storočí a trvalo ešte bezmála viac ako pol storočia, kým sa stalo všeobecne používaným medzi katolíckymi rímskeho obradu. Logicky vzaté, novinkou je ešte stále skôr prijímanie priamo do úst.

2. Mnohí svätci a mystici západnej Cirkvi prvých dvanástich storočí, ktorí mali hlboké vliate duchovné poznanie a mali mystické stretnutia s Kristom a svätými, prijímali Eucharistiu na ruku a nemali s tým nijaký problém. Nikomu z nich sa Pán nestožoval, že by ho to nejako bolelo alebo urážalo. A určite viac verím im, medzi ktorými sú aj Učitelia Cirkvi; ktorých slová beriem nekonečne vážnejšie.

3. Ponúkam príklad, text svätého Cyrila Jeruzalemského z jeho krstnej nauky, v ktorej katechumenom vysvetľoval, ako pristupovať k svätému prijímaniu:

„Predstúpte a zo svojich rúk urobte trón. Pravú položte cez ľavú, aby vaše ruky boli trónom Kráľa a zároveň znázorňovali kríž. Natiahnuté, otvorené ruky sa tak stávajú aj symbolom, ako sa človek stavia pred Boha. Otvára mu svoje ruky, aby sa mohli stať nástrojom jeho blízkosti, trónom jeho milosrdenstva v tomto svete.“ Sväté prijímanie na ruku má teda svoju ušľachtilú formu, o ktorú je treba dbať a ktorá pochádza ešte z praxe antickej Cirkvi.

4. Tých pár kňazov, ktorí sa stavajú proti prijímaniu na ruku, či nedajúbože odmietajú podávať Eucharistiu na ruku, sa prehrávajú neposlušnosťou voči právoplatnému rozhodnutiu biskupov, alebo minimálne vyjadruje neúctu k svojim predstaveným! Aj v tomto prípade totiž platí, že Pán zveril Cirkvi moc kľúčov, teda Cirkev má plné právo o týchto disciplinárnych a liturgických záležitostiach rozhodovať cez svojich zákonitých predstavených. Tým skôr, že nejde o žiadnu „novotu“, ale o návrat k pôvodnej a ušľachtilej forme z čias apoštolov.

5. Veriaci by mali pochopiť aj to, že Cirkev je živým, neustále rastúcim a rozvíjajúcim sa organizmom, Telom Krista, ktoré je živé! Cirkev nie je múzeom jedného zakonzervovaného historického obdobia. Vonkajšia tvár Cirkvi sa neustále mení, tak ako sa počas života mení tvár živého človeka. Ani pápež nechodil vždy v bielom a kňazi nežili vždy celibátnym životom na farách. Učenie Cirkvi sa samozrejme nikdy nezmení, ale mení sa jej vonkajšia tvár. Pre mňa je to krásny dôkaz toho, že Cirkev nie je mŕtva, ale žije!

Marek Ondra, kaplán

Bolesť je nešťastím či darom?

Blížim sa k Cielu, k Tomu, ktorý pozná všetky moje túžby, námahy aj zlyhania. Ďakujem za to úžasné dobrodružstvo s Bohom, ktorý je Pánom môjho života. Za každú radosť, ale aj bolesť, lebo ma vždy vrhla pod kríž, do tajomstva Jeho lásky. Rozmýšľam - bol kríž a bolesť nešťastím, alebo darom môjho života?

Zvoní telefón. „Haló, Anička, moja zlatá, počúvam ťa.“ V telefóne sa ozval slabučký hlas: „Elenka, už nevládzem, ani túto noc som nič nespala. Bolesti sú strašné, už mi nič nezaberá.“ Vidím hadičky s kyslíkom a jej krehké telo zaliate potom. V duchu sa modlím a snažím sa rozumieť každému jej slovu. Čaká na operáciu. Zvládne to? Pre situáciu s covidom musela čakať a bolesti sa stupňujú každým dňom. Pane, kde končia naše sily pri nesení bolesti?

O chvíľu kráčam so susedkou k lekárovi. Pred nami Slavkovský štít, v pozadí Lomničák. Spomínam, ako som po príchode do Tatier trávil čas v horách. Pri výstupoch chválila Stvoriteľa a v hlbokom tichu dolín načúvala reči vekov. Majestátne bralá ponúkali myšlienku na biblický vrch, kde Ježiš pozýva k vyšším hodnotám. Učí, že kresťan nemôže splynúť s davom, ale musí s Kristom vystúpiť vyššie, aby udalosti života videl z Božej perspektívy. Jasne tu hovorí: „Blahoslavení!“ ale i: „Beda vám!“

» Naším cieľom je nebo

Človeku je ťažké žiť vo vernosti Bohu, veď už ani mnohí veriaci s Bohom nerátajú. V myslí mi zaznieva náš dvojhlas „Blahoslavení lační a smädní po spravodlivosti, lebo oni budú nasýtení... Blahoslavení milosrdní... Blahoslavení tí, čo plačú, lebo budú potešení.“ Jednoduchý spev, a akú nádej a silu nám dodával! Povzbudení sme odchádzali zo svätej omše do každodenných zápasov o dar vernosti Evanjeliu. Ježiš sa denne dotýkal našich rán, uzdravoval city a posilňoval ducha. Koľko bolesti je okolo nás i v nás aj dnes! Veru, viac ako skál. Ako zvládnuť tú bolesť? Prichádza mi na myseľ kňaz Július Chalupa,

vzácnny priateľ z prvých rokov nášho manželstva. Jeho rady ma viedli a povzbudzovali v manželstve i pri výchove detí. Keď sme hovorili o utrpení, veľmi ma zasiahla myšlienka, že bolesť, ak ju človek prijme, stáva sa pre neho darom. Ako? Uvedomím si, že život sme dostali od Boha, preto máme uskutočniť Boží plán s nami: osláviť Boha, aby Boh oslávil nás. JEŽIŠOVE SLOVÁ ŽIŤ, nie o nich filozofovať – TO JE CESTA. My sme tu pútnikmi, kráčame rôznymi cestami, ale cieľ je jeden - NEBO.

Pri putovaní môžeme prísť k močarisku, k miestu, kde sa nedá pokračovať. Ak vkročíš, môžeš zahynúť. Čo teraz? Potrebujeme premeniť močarisko na pevnú pôdu. Bez balvanov, veľkých i menších skál si neporadíme. Ak skalami naplníme močarisko, môžeme vybudovať dobrú cestu pre mnohých. Tvrdé skaly premenia bahno na službukonajúcu cestu. Ak by ale močarisko vyvrhlo – neprijalo skaly, nikdy sa nestane cestou!

Aj v živote máme močariská - sú to bolesti a rany po vlastných pádoch, následky nevernosti Božím príkazom, nedokonalosti blížnych... Sami si s tým neporadíme. Ja som človek, mám slobodnú vôľu, preto ich môžem prijať, alebo ich odvrhnúť. Ak bolesť prijmem, budujem v sebe pevnú osobnosť, ktorá nie je závislá na chvále okolia. Zlo neschvaľujem, ale ho pretváram na stavebný materiál. Tak ako príchodom jari končí zima, tak postojom prijatia ničím moc zla. Preto dieťa, ktoré dôveruje svojmu Otcovi, prijíma z jeho rúk radosť aj bolesť. Ak bolesť neprijmem, nemôžem ju premeniť, preto mŕňam svoje duchovné i fyzické sily v boji proti nej a môj život ostáva močariskom. Je dobré zamyslieť sa, čo poviem Bohu pri stretnutí s Ním, prečo chýba ten úsek cesty, ktorý mi zveril. Možno tam mohla byť diaľnica do neba pre môjho manžela, deti, kolegov... Jasné, že ju nemôže človek vybudovať sám.

Cesta nie je pre jedného človeka, ani si nikto nemôže robiť čo chce, lebo tam platia dopravné pravidlá, teda príkazy, zákazy a doporučenia. V živote mi tie myšlienky veľmi pomáhali a mohla som vidieť ovocie prijatého utrpenia, keď sa ľudia niekedy po desiatročiach objali.

„Milujte sa navzájom, ako som ja miloval vás“ – hovorí Ježiš. Ak vidím potreby blížnych a nepodám pomocnú ruku, môžem pokojne spať? Kráčam s druhým, aby nebol na ceste sám? Tieto myšlienky mi pomáhali nechať moje plány a ísť.

» Tatranské zážitky

Raz mi Martin Gavalér vraví: „Kedy máš voľno? Potrebujem niekoho poslať s jedným chlapcom na Terinku.“ Bolo to koncom zimy. Dohodli sme sa s Martinom, že mladíka počkám na stanici. Potom dodal. „Je to jeho posledná cesta do hôr. Veľmi po tom túži.“ Ráno sme radostne kráčali ku lanovke, aj z Hrebienka sme nahodili rýchlejšie tempo, ale v Malej Studenej doline začalo snežiť. Vietor bol stále silnejší, že sme museli zápasit o každý krok. Najprv fúkal oproti nám, potom zavíjajúci útočil raz z jednej, raz z druhej strany ako v ringu. Boríme sa v hlbokom snehu Veľkým Hangom. „Jozef, vládzeš? Ideme ďalej?“ Chvíľu bolo ticho, len hvižďanie vetra sa ozývalo dolinou. Čakám. Netušim, ako sme vysoko. Nevidieť nič, len všadeprítomné snehové vločky režu oči. O Jozefa mám strach, veď včera mi Martin povedal, že má pred sebou asi mesiac života. Zvládne to? Čo ak...? Zrazu svoju nohu zaboril hlboko do snehu ako znamenie: „Ideme!“ Dnes je táto cesta jeho rozhovorom či zápasom s Bohom a ja som tu, aby nebol sám. Som tu, lebo tak chcel Boh, aby som kráčala s ním. Podávam mu teplý čaj. Pokračujeme. „Ježiš, Ty si Cesta, ale aj Vodca. Ty nás veď, znovu Ti zverujem túto cestu!“ V duši sa mi rozhostil pokoj a odovzdanosť. Na krátku chvíľu vietor utíchol, vľavo sa ukázala Žltá stena ako víla v rozprávke, a ja som vedela, že Téryho chata je nám už na dosah. Keď sme vošli, nechápali, ako sme to mohli zvládnuť, ale ja som znovu zažila, že môj Boh je Boh zázrakov a s Ním sa nemusím ničoho báť. Asi po troch týždňoch mi Martin povedal, že Jozef už došiel do Cieľa. Nemal ani 25 rokov.

» Cesta, Pravda a Život

Človek sa rodí a zomiera, ale nikto z ľudí nemá v moci svoj život. To, ako ho prežijem, je v mojich rukách a raz sa budem zaň zodpovedať. Isté je, že ak chcem život prežiť dobre, musím ho žiť podľa toho plánu, ktorý má so mnou Boh. On nám dal úlohu pretvoriť svet na Jeho slávu. Ako? JA SOM CESTA, PRAVDA A ŽIVOT, hovorí Ježiš. Prijať štýl Jeho života a zostať verný povolaniu. Človek spojený s Bohom neodhadzuje kríž, ale aj prijatím kríža mení svet. Močariská mení na cesty, po ktorých pôjdu mnohí spolu s ním. Spolu budú oslavovať Boha, lebo

Bohu patrí úcta a poklona. Spolu sa budú ponáhľať, aby ohlásili radostnú zvesť Evanjelia, priniesli chlieb hladným, útechu plačúcim, poučenie nevedomým aj napomenutie zatvrdilým hriešnikom, lebo to je znak skutočnej lásky a starostlivosti o dobro človeka. Budú sa povzbudzovať navzájom, aby vydržali odmietanie, ponížovanie, výsmech, prenasledovanie ba aj smrť kvôli Kristovi... Že je to ťažké? Áno! Dokonca ľudsky nemožné, ale Ježiš, ktorý sa nám ponúka v Eucharistii, to v nás dokáže. „V mojom umučení hľadaj silu a svetlo,“ povedal sestre Faustíne. /Denníček 654/. „Kto je moje Telo a pije moju Krv, bude mať v sebe život večný.“ Život, ktorý nemá konca. Preto sa nemusím báť, že v tejto službe môžem stratiť život, že sa zoderiem pri toľkých deťoch, že možno Covid ovládne moje telo a budem mať následky... Veď Pánom môjho života je živý Boh. Či On nie je Pánom nad zákonmi prírody? Či azda Ten, kto stvoril oko, by nevidel? Ten, kto stvoril vesmír, mi nemôže vliať novú silu, že by nemal moc nad malým vírusom? Aká je moja viera? Hovorím ústami, že verím v Boha Otca všemohúceho, ale sa trasiem pred tým, čo bude? Ako chce niekto vydržať utrpenie večnej záhuby, keď tu nezvládol krivý pohľad alebo nevdak? Preto Boh žiada, aby sme pretvárali svet milosrdenstvom, dôverujúc v moc Jeho Lásky. Lásky, ktorú potvrdil smrťou na kríži. Stávam sa cestou k Bohu pre bratov, pre svojich blížnych tým, že prijmem bolesť a kríž? Ježiš vážne hovorí: „Kto nevezme svoj kríž a nenasleduje ma, nie je ma hoden!“ Slobodný človek má odvahu byť verný Bohu, nie je závislý na názore okolitého sveta ani človeka, nebojí sa obety a snaží sa vojsť tesnou bránou, lebo sám Ježiš hovorí, že priestranná cesta vedie do zotratenia. Jediná cesta spásy je plniť vôľu Nebeského Otca. Nie moju vôľu! Viem to, a predsa som často zlyhala.

Preto teraz využívam príležitosť a dôverujúc vo vašu lásku obraciam sa na všetkých, ktorým som ublížila, ktorých zranila, pohoršila - ODPUSTITE MI, PROSÍM! Sám Boh žiada, aby sme sa milovali, ako On miluje nás. Len tak sa staneme svetlom sveta a soľou zeme, tak dokážeme budovať cesty k sebe navzájom a k nášmu Otcovi.

Vtedy, keď ma môj boľ preháňa,
tak mi moja láska pomáha,
hlavu zdvihnúť, ďalej kráčať vpred,
tam je môj cieľ, inej cesty niet.
Žiť, žiť, pre lásku žiť...

Elena Dolinková st.

Čo má spoločné talianska Pisa a Starý Smokovec?

Na trámoch veže kostola v Starom Smokovci pribudli kriedou napísané označenia. Snáď ich dážď čoskoro zmyje. Veď dávno nepršalo. Čo nezmyje, ale prehĺbi, sú poruchy, ktoré tento kostol vykazuje.

V roku 1888 boli na Slovensku postavené dva jedinečné chrámy - Kostol Nepoškvrneného počatia Panny Márie v Starom Smokovci a farský kostol svätej Alžbety v Bratislave, známy ako Modrý kostolík. Jeden krajší ako druhý. Myslím, že starosmokovecký je ten „jeden“. Architekt Gedeon Majunke, Tatrancom veľmi známy, sa inšpiroval alpským prostredím a vedel vkusne zakomponovať stavby do prostredia. Pre kostol v Starom Smokovci veľmi vhodne zvolil severský hradený štýl. Stavba bola pomerne lacná, pekná a trvácna. Pre lepšiu predstavu - najstarší drevený dom v prialpskej oblasti v Rakúsku je z roku 1639. Stále stojí a slúži.

V 19. storočí ľudia nechodili do Tatier zdolávať vrcholy, ale predovšetkým kvôli liečeniu. Samozrejme, hlavne majetnejší a významní ľudia. Mám dojem, že aj tým súčasným by viac pomohlo liečenie v Božej prírode, ako pachtenie sa za mocou alebo peniazmi. Každý, kto bol vážne chorý, vie, že má k Bohu bližšie. Paradox viery: aj životná farcha môže človeka priviesť k Bohu, ktorý je Láska. Túžba a prosby ľudí iniciovali postavenie tohto kostola. Najskôr slúžil predovšetkým kúpeľným hosťom, potom rekreatantom a nakoniec vlastným farníkom. Navštíviť ho mohol každý. Boli v ňom významní ľudia, najvýznamnejší žijúci Slovák v súčasnosti - Jozef kardinál Tomko, páni prezidenti Havel, Kováč i Kiska, všetci nekomunistickí premiéri... A boli tam ďalší, v Božích očiach ešte významnejší ľudia. Mnohokrát sedeli v posledných laviciach alebo stáli vzadu za lavicami, alebo ho len upratovali, či strážili. Tí, ktorí od roku 1888 klakli do lavice a vedomí si vlastnej nedostatočnosti úpenlivo prosili Boha.

Miesto modlitieb a obrátení

Kostol sa časom stával svedkom malých i veľkých Božích zázakov. O niektorých viem (horolezci, ktorí prežili, dokonca v niektorých prípadoch bez ujmy, a nemali prežiť; manželia, ktorí sa mali rozísť, a nerozišli sa...), ale o niektorých vie iba Pán Boh a človek, ktorý ho v tomto kostole prosil. Kostol získal vlastnosť, ktorá sa vyskytne iba veľmi výnimočne. Nové kostoly ju nemajú. Východná cirkev to nazýva „svjaščennoje mesto“ - sväté miesto. Vojdete a ono vás prinúti si kláknúť. Ste ticho a prestane plynúť čas. Iba vy a Boh.

Katastrofa - v roku 1929 udrel do veže kostola blesk, vážne ju poškodil a veža sa aj vplyvom slabých základov naklonila. Nakoľko kostol nemal družobný vzťah s vežou kostola v Pise, rozhodli sa ju v roku 1932 demontovať. Prišli sme o atrakciu, ale uchránili kostol aj zdravie okoloidúcich ľudí.

Kostol bez veže ako kométa bez chvosta

Novú (terajšiu) vežu postavili až v roku 1959, žiaľ, na pôvodných základoch. História nie je len učiteľkou života, ale sa aj opakuje. V roku 2004 bola víchrica, v roku 2010 zemetrasenie, v roku 2012 prišiel nový farár. A veža sa

znovu naklonila, tentoraz o 17 cm. Že sú slabé základy, vidno na schodoch a nadzákladovom murive, ktoré sa vyláča. Ale oči niekedy klamú, aspoň tak hovoria ženáci. Tak sme nechali urobiť statický výskum, ktorý ešte nie je ukončený. Už vieme, že na ľavej strane základy veže tvoria tehly a mäkké podlažie a na pravej buď skala, alebo veľmi tvrdé podlažie. Najväčšie čudo je medzi základmi. Čo to je? Vyzerá, že nič, alebo iba piesok. V každom prípade s tým musíme niečo urobiť. Zatiaľ padol návrh začať rokovania o družbe s Pisou, ale myslím, že zostaneme verní tradícii našich predkov a pokúsime sa urobiť niečo s vežou, ale tentoraz aj s jej základmi. Tohto roku chceme meniť krytinu kostola. Uvidíme, či sa nám podarí zohnať peniaze z grantov. A taktiež ukončiť výskum a rozhodnúť, čo ďalej. Zriadili sme občianske združenie „Zachráňme poklady Tatier“, aby sme mohli žiadať o dotácie z rôznych zdrojov. Ale kto by náhodou pociťoval nutkavú potrebu prispieť, môže tak urobiť aj na účet farnosti.

Ak mám však povedať pravdu, ja som už v takýchto situáciách zažil, že Pán Boh sa stará. A On otvorí srdcia ľudí, ktorí budú chcieť pomôcť, akokoľvek. Dôležité je, aby to bolo požehnané. Nestaráme sa o kostoly preto, že sú to pamiatky. Chceme však zachovať jedinečný priestor, ktorý pomôže človeku vnímať, že jeho šťastie nepochádza z tohto sveta. Že je viac ako len náhodný zhuk buniek či chemických zlúčenín. Je dôležité, aby to bolo požehnané. Preto prosím o vaše modlitby. Aby Boh požehnal našu námahu.

Róbert Tokár, farár

Svätý Jozef - čnosť spravodlivosti

„Všímaj si nevinného a pozoruj spravodlivého, lebo budúcnosť patrí pokojamilovným.“

Žalm 37,37

Pápež František 8. decembra minulého roku vyhlásil mimoriadny Rok svätého Jozefa. Urobil tak pri príležitosti 150. výročia vyhlásenia svätého Jozefa za patróna celej Cirkvi. Jednoducho chcel pozvať veriacich k prehĺbeniu vzťahu s týmto svätým mužom - možno modlitbou, zverením sa, ale aj nasledovaním jeho príkladu. Niektorí sa možno viac modlí rôzne modlitby, litánie, pobožnosti, deviatnik, spieva piesne, iný spoznáva jeho čnosti a možno sa aj rozhodne ich praktizovať vo svojom živote. Je to rôzne, ale je dobré s ním tráviť čas.

Skúsme si teraz vziať príklad a povzbudiť sa Jozefovou čnosťou spravodlivosti, ktorú spomína evanjelista Matúš vo svojom evanjeliu: „Jozef, jej manžel, bol človek spravodlivý a nechcel ju vystaviť potupe, preto ju zamýšľal potajomky prepustiť.“

Vieme, prečo ju chcel prepustiť. Vidí snúbenicu v požehnanom stave, a to jeho dušu rozrýva. Inak sa o takomto duševnom stave bude vyjadrovať muž, ktorý milovanú nemá, inak blížny takéhoto muža a inak ten, koho sa to bytostne týka. Popri všetkých pochybnostiach sa Jozefovi súčasne vynárali aj Máriine čnosti. Jeho spravodlivosť sa ukázala v múdrom rozhodnutí, keď svoju pochybnosť riešil tak, že nevnáša žiadny zbytočný rozsudok a všetko ponechal na Božiu vôľu. Aj nás môžu trápiť rôzne pochybnosti, ale pokúsme sa nesúdiť nikdy svojho blížneho, hoci by okolnosti svedčili proti nemu. Podozrievanie nám môže rozozierať myseľ, no radšej ponechajme vec na rozhodnutie Vševediaceho Boha. Ak chcem ušetriť seba a blížnych nenapraviteľnej chyby, skúsím nesúdiť zbrádko a nevnášať unáhlený rozsudok o nikom.

Svätý Jozef, čo na toto všetko, čo je o tebe napísané a zverejnené, povieš...? Nepovieš nič. V tichosti nastavíš svoje dlane. Dlance, ktorými si všetko, čo ťa v živote postretlo, v dôvere vložil do Božích rúk. V tichosti nastavíš svoje dlane, do ktorých ti Boh vložil dve najbezbrannejšie osoby svojej doby. Do tých istých dlaní denne prijímaš každého, kto sa k tebe utieka a zveruješ ho Bohu. Ticho nás učíš, že kto vkladá svoje ľudské záležitosti do Božích rúk, do tých svojich dostane Božie dary. Potom všetko, čo dostane, je od Boha. Tvojou starosťou bolo žiť v Božej milosti a nie naplňať svoje predstavy a plány. Ak budem nasledovať tvoj štýl, tak verím, že tie moje plány budú súčasťou veľkého Božieho plánu. Vo svojich rukách máme svoju krehkosť a krehkosť svojich milovaných. Toto ti chcem zveriť.

Nie som zo vznešeného rodu, moja zručnosť ma neprechváli, o skromnosti pomlčím, v znalosti Svätého Písma sa tiež nepredbieham, nerozoznám hlas Božieho anjela medzi všetkými ľudskými radcami, zabúdam si chrániť Boží život v sebe, zabúdam, že sa mám stávať otcom a ako pestún sa starať o zverené duše... všetko mám možno naopak, ale o jedno sa chcem snažiť - aby som nespustil z očí tvoj prístup k životu.

Anton Melega, kaplán

Farský zbor Te Domine

Tradícia farského speváckeho zboru v našej tatranskej farnosti siaha až do roku 1979, kedy vznikol prvotný spevokol z iniciatívy vtedajšieho správcu farnosti vdp. Štefana Mordela. Založil ho a viedol pán Ladislav Dolinka. Spevokol vtedy tvorilo okolo 20 členov.

Z detstva si živo spomínam ešte na bohoslužby v starom farskom kostolíku v Starom Smokovci, ako som bol očarený tými nádhernými spevmi a doprovodmi počas svätých omší, z ktorých neraz nabiehal zimomriavky. Farský spevokol pod vedením uja Dolinku, ako sme ho familiárne nazývali, pokračoval vo svojej bohumilej činnosti aj v novom farskom kostole po jeho posviacke v roku 2002. Žiaľ, v roku 2013 si Pán Života povolal uja Dolinku a farský spevokol ostal bez svojho zborvedúceho. Myšlienka obnovenia a znovuoživenia spevokolu tu ale naďalej bola a čas jej zhmotnenia dozrel, keď sme sa v roku 2016 vo farnosti pripravovali na primície prvého diecézneho kňaza zo svojich radov – Samuela Štefanidesa.

Vedenia farského spevokolu sa s vervou uchopila kantorka Alenka Polomská. Prvé nesmelé stretnutie sa uskutočnilo 20. januára 2016 u Polomských doma v obývačke pri klavíri. Bolo nás tam zopár chlapcov, zväčša nových členov, a ani sme poriadne nevedeli, kto je tenor či bas, a čo nás to vlastne čaká. No Alenka dobre odhadla ako na nás, a tak sme sa začali stretávať na týždennej báze a čoskoro už aj na skúškach s našimi sopranistkami a altistkami. Postupne sme za tie mesiace nacvičili niekoľko nádherných skladieb, ktoré sme v závere zladili s hudobníkmi, ba dokonca aj s fujarou!

Interne sme sa začali nazývať Cantemus Primicius, keďže tým dôležitým podnetom na znovuoživenie farského spevokolu boli primície, no napokon sme sa uzniesli na „oficiálnom“ názve Te Domine. Všetkých pravidelných aj nepravidelných členov nás je okolo 60: približne 20 speváčok v sopráne, 14 v alte, 6 tenoristov, 7 pánov basistov a približne 13 hudobníkov. Vekovo v rozmedzí od 8 až do 81 (!) rokov. Veľmi si považujeme, že medzi aktuálnymi aktívnymi členmi je aj niekoľko spevákov z pôvodného spevokolu, ktorí mali výbornú školu u uja Dolinku. Nechceme opomenúť ani našich talentovaných hudobníkov, ktorí nás trpezlivo a profesionálne sprevádzajú a držia v mediách správnych tónov. Doprevádzame sväté omše pri

rôznych príležitostiach – odpustové slávnosti, Vianoce, Veľká noc, Turíce a podobne. Aktuálne máme „v repertoári“ takmer 50 skladieb. Toto číslo nemá slúžiť na našu pýchu či pochvalu, ale aby sme videli čierne na bielom, čo všetko sa za pomoci Božej podarilo za tých pár rokov existencie zvládnuť. Zo všetkých skladieb by som spomenul aspoň klasické a celosvetovo známe Ave verum corpus (Wolfgang Amadeus Mozart) a skladbu, ktorá nás najviac „vytrápila“ a ktorú nacvičujeme už nejaký ten rok - Aleluja z Mesiáša (Georg Friedrich Händel).

» Pozvánka do našich radov

Aj takouto cestou by sme ťa chceli srdečne pozvať medzi nás. Sme veselá kopa dobre naladených (a veľmi zriedka hudobne rozladených) Tatrancov, ale i zopár „hostujúcich“ spevavcov z okolitých farností. Na našich nácvikoch o zábavu nie je núdza a veruže komické situácie sa z času na čas vyskytnú neplánovane aj počas svätých omší. Stretávame sa pravidelne nepravidelne a ak sa pripravujeme na nejakú blížiacu sa slávnosť, tak aj na týždennej báze.

Nemusíš sa ostýchať ak napríklad nepoznáš noty... Len niekoľkí z nás majú skutočné hudobné vzdelanie, my ostatní sa učíme za pochodu počas nácvikov kedy a ako zvýšiť či znížiť hlas, kedy dať pauzu a čakať na pokyn našej zborvedúcej Alenky.

Snažíme sa, aby náš spevokol bol viac o spoločenstve ako o brilantných umeleckých výkonoch, viac o chvále Boha ako o našich schopnostiach. Chceme ale tiež vyjadriť veľkú vďaku našej dirigentke Alenke Polomskej za jej odhodlanie, odvahu a trpezlivosť s nami. S úctou a vďakou si spomíname i na zosnulých členov farského speváckeho zboru.

Nech naše spevy slúžia jedinému zmysluplnému účelu v duchu známeho hesla svätého Ignáca z Loyoly: O.A.M.D.G.

(Omnia ad maiorem Dei gloriam - Všetko na väčšiu Božiu slávu)

Peter Dziak

HUMORNÉ OKIENKO

- Do kostola prišiel malý chlapec so starými rodičmi. Ako si tak prezerali kostol, starý otec poučal vnuka, čo všetko sa tam nachádza a k čomu tie rôzne predmety slúžia. Chlapec dost dlho trpezlivo počúval, ale napokon aj on chcel niečo povedať. Urobil tak, keď prišli k spovednici. Potiahol starého otca za rukáv a vzrušene riekol: „Dedko, ja viem, čo je to! Trestná lavica, však?“

- Príde farár na poštu a pýta sa: „Už mi prišla tá zásielky so žalmami?“

„Áno, pán farár, ale urýchlene si ju prevezmite, lebo jeden žalm sa asi rozbil a vyteká von.“

- Farár spovedá mladé dievča: „A iné hriechy nemáš?“

Dievča nespomelo hovorí: „Ešte sa každé ráno obzerám dlho v zrkadle, aká som pekná. Je to márnivosť?“

Starý farár mávne rukou a hovorí: „Zvyčajne hej, ale v tvojom prípade to je očná vada...“

- Ak je človek v nebezpečenstve, zachráni ho anjel strážny.

Ak je v nebezpečenstve anjel strážny, zachráni ho Chuck Norris.

- Kňaz počas kázne: „Milí veriaci! Kto z vás vie, čo treba urobiť pred tým, ako poprosíte pána Boha o odpustenie svojich hriechov?“

Dievčenský hlas: „Zhrešiť!“

- Malý Petrík príde k ockovi: „Ocko, bolí ma bruško!“

„Nuž to preto, že je prázdne, treba do neho niečo vložiť...“

Do rodiny po nejakom čase príde na návštevu pán farár. Rozprávajú, pijú kávu a duchovný otec v istej chvíli hovorí: „Akosi ma dnes bolí hlava...“

„Tak to preto, lebo je prázdna, treba do nej niečo vložiť“, radí mu pohotovo Petrík.

- Nebožtík prichádza na nebesia. Hneď pri bráne vidí anjela a začne sa vypytovať: „Povedzte, sú tu katolíci?“

Anjel pokrúti hlavou, že nie.

„A pravoslávni?“

„Nie.“

„A protestanti?“

„Nie.“

„A baptisti?“

„Nie, tých tu tiež nemáme!“

„Tak koho tu teda máte?“

„No - iba kresťanov!“

- Ján XXIII. pri jednej príležitosti povedal kňazom: „Nie sme tu na Zemi preto, aby sme strážili múzeum, ale aby sme obrábali záhradu kypiacu životom, ktorej je prisľúbená úžasná

Modlitba Thomasa Mora

Dopraj mi chuť k jedlu, Pane,
a tiež niečo, čo by som zjedol.

Daj mi zdravé telo,
a nauč ma s ním zaobchádzať.

A daj mi zdravý rozum,
nech vidí dobro okolo nás.

Nech s hriechom nikdy nevydržím,
a napraviť ho dokážem včas.

A daj mi mladú dušu, Pane,
nech nenarieka, nereptá.

Daj, nech neberiem moc vážne
svoje malé, pochabé JA.

A daj mi tiež humor, Pane, a milosť,
aby som chápal vtip.

Nech mám radosť zo života,
nech dokážem druhých potešiť.

NAŠI NAJMENŠÍ

» Dvadsiaty šiesty ročník Dobrej noviny

Koledovať Dobrú novinu počas Vianoc sa koledníkom v našej farnosti kvôli pandémie nepodarilo. Napriek tomu chceme poďakovať deťom, ktoré sa tešili a pripravovali na koledovanie. Milé deti, veríme, že Pán Boh videl vo vašich srdciach ochotu urobiť dobrý skutok pre niekoho iného. A to je dôležité. Či sú Vianoce či nie, nech vás stále sprevádza radosť, ktorá rozdávaním rastie. Vďaka patrí aj vám, milí farníci a drahé rodiny, že ste darom zo štedrého srdca pomohli prispieť k lepšiemu životu iných rodín, žijúcich v subsaharskej Afrike. Zbierka pre účely Dobrej noviny prispelím do pokladničky a na účet bola v našej farnosti vo výške 415, eur. V mene obdarovaných vám všetkým zo srdca ďakujeme. Nech vám dobrý Boh odplatí všetky vaše dary.

» Príprava na prvé sväté prijímanie

Aj v tejto „sezóne“ sa v našej farnosti deti pripravujú prijívať Pána Ježiša po prvýkrát. Má sa tak stať v prvú septembrovú nedeľu v kostole v Novom Smokovci.

Okrem prípravy na hodinách náboženstva v škole ich starostlivo pripravujú pán farár a páni kapláni na piatkových svätých omšiach pre deti. Na kázňach im s láskou vysvetľujú vždy jedno z desiatich Božích prikázání „dopravné značky“, ktoré nám pomáhajú dostať sa bezpečne a s radosťou do cieľa našej cesty do neba.

Pomáhajme modlitbami a obetami „naším“ deťom dobre sa pripraviť na toto prvé veľké stretnutie s Pánom Ježišom, a aby s láskou túžili aj po mnohých ďalších stretnutiach s Ním.

» Odvážne a tvorivo s Jozefovou Rodinou

Aj tento rok, tak ako vlni, sú tu letné prázdniny.

Nuž zhoď svoj pancier hnevu, zlosti, internetu, lenivosti, prekroč prah a kráčaj s nami, za novými poznatkami. V Izraelskom Nazarete žila svätá Rodina

Ježiš, Jozef, Mária. Ako žili, pracovali, čo všetko nám zanechali, to sa dozvieš práve tu, keď prídeš medzi našu farskú družinu.

Jeden týždeň prežijeme ako veľká rodina,

veď s modlitbou pri práci a zábave cesta k nebu začína.

Vítame Ťa, putuj s nami prázdninovými požehnanými dňami.

Milé malé detúrence, detský tím a minianimátorky sa na vás tešia v tábore v prvý týždeň augusta od 2.8. do 6. 8. 2021.

Na vás prvoprijímajúce a staršie deti sa tešíme v tábore od 23.8. do 27. 8. 2021.

Príďte medzi nás!

Detský tím

A takto dobre nám spolu bolo po minulé roky!

Duchovný pohľad na Charitný dom v Dolnom Smokovci a jeho okolí

„Ak bude Pán chcieť, budeme žiť a vykonáme to alebo ono dielo...“ (Jk 4,15)

Pred niekoľkými týždňami prišiel za mnou veriaci človek z farnosti Vysoké Tatry a hovoril mi: „Dopočul som sa, že uvažujete vybudovať duchovné centrum v Dolnom Smokovci. My veriaci by sme sa chceli za toto dielo modliť. Čo by ste nám odporučili, duchovný otec?“ Odpovedal som: „Je rok svätého Jozefa, prosím, modlite sa litánie k svätému Jozefovi za toto dielo.“

„Veď každý dobrý údel a každý dokonalý dar pochádza zhora od Otca svetiel...“ (Jk 1,17) Ježiš nám vyrozprával nádherné podobenstvo o viniči a ratolestiach. „Ja som vinič, vy ste ratolesti. Kto ostáva vo mne a ja v ňom, prináša veľa ovocia; lebo bezo mňa nemôžete nič urobiť.“ (Jn 15,1-8)

Iba vnútorne spojení s Ježišom sme schopní prinášať ovocie, žiť kresťanský život, tvoriť opravdivé hodnoty. Podstatou kresťanského života i každého diela v Cirkvi je prvenstvo milosti. Ak Boh nestavia dom... (Žalm 127)

Každý deň na nás veriacich dolieha pokušenie, ktoré ohrozuje náš kresťanský život a ničí každé dobré dielo. Tým pokušením je myslieť si, že výsledky závisia od našej schopnosti plánovať a robiť. A tak často staviame „babylonské veže“. Pán Boh od nás určite žiada reálnu spoluprácu. Je potrebné, aby sme do našej služby Bohu a bližným vložili všetky svoje rozumové a praktické schopnosti. Ale beda, ak by sme zabudli, že bez Krista nemôžeme nič urobiť.

Mal som veľmi dobrého priateľa Svena Ingeho Andersona zo Švédska. On často hovorieval: „Nohami na zemi, ale hlavou v nebi!“

Modlitba nám neprestajne pripomína prvenstvo Ježiša Krista, prvenstvo Božej milosti. Ak toto prvenstvo nerešpektujeme, zakúšame časté zlyhania, ktoré v srdci zanechávajú pocit sklamaní. Moderný výraz – vyhorený človek. Presne tak ako učeníci: „Celú noc sme sa namáhali, a nič sme nechytli...“

Vízie a poslanie duchovného centra

V tomto duchovnom centre by sa mal vybudovať tatranský kostolík, ktorý by mal byť srdcom - perlou a bude pre širokú verejnosť. Príklad – Centrum Božieho Milosrdenstva v Krakove.

V duchovnom centre by mali vzniknúť priestory aj pre rekreácie a duchovné programy pre rodiny. Srdcovou záležitosťou svätého Jána Pavla II. bola rodina. Pripomína nám to jeho nezabudnuteľný výrok: „Kto hýbe kolískou, ten hýbe svetom.“

Dnes sú rodiny a deti vo vážnom ohrození. Svätý Otec František 14. mája 2021, v predvečer Medzinárodného dňa rodiny, položil otázku: „Ako je možné, že sa žena musí hanbiť za ten najkrajší dar, ktorý život môže ponúknuť?“ Ako je možné hanbiť sa za prijímanie detí? A Svätý Otec aj odpovedá: „Nie žena, ale spoločnosť by sa mala hanbiť.“

Preto, aby bola budúcnosť dobrá, je treba starať sa o rodiny, najmä mladé, zasiahnuté obavami, ktoré môžu ochromiť ich životné plány. Strach z nezamestnanosti, strach vyvolaný z neudržateľných nákladov na výchovu detí... strach pohlcuje budúcnosť. Sú to pohyblivé piesky, do ktorých sa môže prepadnúť celá spoločnosť. Ak rodiny nie sú v súčasnosti v centre pozornosti, nebude budúcnosť.

Zabudli sme na primát daru nového života. Došlo k tomu najmä v tých najzámožnejších, najkonzumnejších spoločnostiach. „Čo nás priťahuje?“, pýta sa znova svätý Otec František, „rodina, či tržby?“

Ježiš hovorí: „Kde je tvoj poklad, tam bude aj tvoje srdce.“ (Mt 6,21) Kde je náš poklad, poklad našich spoločností? V deťoch, či vo financiách?

V duchovnom centre majú mať miesto aj seniori, preto sa plánuje aj pavilón pre seniorov. Svätý Otec František pripomína, že to je tá najviac ohrozená skupina ľudí v spoločnosti. Používa slovo „skartovanie“. A pritom sú to korene na strome nášho života i života spoločnosti. Strom bez koreňov je odsúdený na zánik. Keď odchádza starý človek, odchádza knižnica - história, ktorá je učiteľkou života.

Počiatkom múdreho života je Bázeň pred Pánom. Vrcholom je láska. Láska vytvorila, tvorí a bude vytvárať tie najkrajšie diela, lebo Boh je Láska.

Zo svojich študentských rokov si pamätám modlitbu, ktorá hlbšie utkvela v mojom srdci:

Všemohúci Bože, predchádzaj naše konanie svojim vnuknutím a sprevádzaj ho svojou pomocou, aby sme všetky svoje podujatia s tebou začínali a s tvojou pomocou i dokončili. Nech sa tak stane!

Jozef Barilla, duchovný správca Charitného domu

Plánované podujatia

NEDEĽA 27.6. O 10:00 HOD.

Odpustová slávnosť svätých Petra a Pavla v Novom Smokovci

SOBOTA 3.7.

Cyklopúť do Levoče, odchod o 6:00 hod.

SOBOTA 3.7. O 16:00 HOD.

Požehnanie lán v kaplnke za MSÚ

PONDELOK 5.7. O 15:00 HOD.

Spomienková svätá omša na Jána Pavla II. na Sliezskom dome

SOBOTA 17.7. O 14:00 HOD.

Svätá omša na Téryho chate

NEDEĽA 18.7. O 20:00

Chvály s Jamesom Evansom v Starom Smokovci

PONDELOK - PIATOK 2.8. - 6.8.

Farský denný tábor pre deti vo veku 3-7 rokov

NEDEĽA 15.8. O 10:30 HOD.

Odpustová slávnosť Nanebovzatia Panny Márie v Tatranskej Lomnici

SOBOTA 21.8. O 14:00 HOD.

Svätá omša na Chate na Zelenom plese

NEDEĽA 22.8. O 20:00

Chvály s Jamesom Evansom v Starom Smokovci

PONDELOK - PIATOK 23.8. - 27.8.

Farský denný tábor pre deti vo veku 8-14 rokov

NEDEĽA 5.9. O 10:00 HOD.

Prvé sväté prijímanie v Novom Smokovci

NEDEĽA 12.9. O 8:30 HOD.

Odpustová slávnosť Povýšenia svätého Kríža na Štrbskom Plese

STREDA 15.9. O 10:00 HOD.

Odpustová slávnosť Sedembolestnej Panny Márie v Tatranskej Polianke

SOBOTA 18.9. O 12:00 HOD.

Svätá omša na Východnej Vysokej

NEDEĽA 3.10. O 10:00 HOD.

Odpustová slávnosť svätej Terézie z Lisieux na Vyšných Hágoch

NEDEĽA 7.10. O 9:00 HOD.

Odpustová slávnosť Najsvätejšieho Spasiteľa v Dolnom Smokovci

FARSKÁ MATRIKA

december 2020 – jún 2021

Do spoločenstva Cirkvi boli krstom prijatí:

Matej Rabatin	Richard Mašlej
Juraj Vaverčák	Eliška Strachanová
Emma Házyová	Tereza Mezovská
Olívia Kocúnová	Hugo Podolský
Samuel Králik	Lea Kočíková
Anna Veronika Jariabková	Stanislava Uhrinová

Z našich radov odišli k Pánovi:

Ján Kubík	Štefan Kravčák
Anna Lampartová	Mária Kalová
Anton Majzel	Eva Juklová
Erika Šoltéssová	Melánia Glatzová
Rudolf Bruck	Vladimír Krem
Štefan Urdovič	

Vydáva: Rímskokatolícka cirkev, farnosť Vysoké Tatry. Šéfredaktor: Martin Mistrík. Redakčná rada: Mgr. Róbert Tokár, Mgr. Pavol Garbiar, Peter Dziak, Zuzana Bradáčová. Jazyková úprava: Adriana Kruppová. Cenzor: Mgr. Róbert Tokár. Tlač: Tlačiareň Kubík Námestovo. Imprimatur: Mons. prof. ThDr. František Tondra, spišský diecézny biskup; BÚ 30. 3. 2004, č. 4/2004. S povolením OU, odbor všeobecnej vnútornej správy v Poprade, reg. č.: 1/203. Adresa redakcie: Rímskokatolícka cirkev, farnosť Vysoké Tatry, Nový Smokovec 113, 062 01 Starý Smokovec; e - mail: ratolesttatry@gmail.com. www.rkctatry.sk. Redakcia si vyhradzuje právo výberu a úpravy príspevkov. Náklad: 303 ks. Nepredajné. Fotografie internet a archív.